

עו א מיי פ"ב מהל' עברה ה' ז סמג עשין דז טור אה"ע סי קט:
עו ב מיי פ"א עס ה' ג סמג וטור עס:
עו ג ד מיי עס ה' ד:

תוספות רי"ד

והמפתח לכשיוציא וכו' אשתו היא. אמר אביי אימא לכשלא יכנס. פי' שתמאן הוא או היא או אביי דרדשי' לו מדעתה. אבל אם כנסה אינו נותן כלום דכתיב גבי מפתח מהר ימהרנה לו לאשה וזאת מאן ימאן אביה לתתה לו כסף שקול. ת"י' א"י"פ שאמרו המפתח נותן לכשלא יכנס ברשת וזאת נותן מיד אחד האונס ואחד המפתח בין היא ובין אביה יכולין לעכב. פי' שלא יכנסה. בשלמא מפתח כתיב אם מאן ימאן אביה אין לי אלא אביה היא עצמה מנין ת"ל מאן ימאן מ"מ. אלא אונס בשלמא אינו דכתיב ולו תהיה לאשה מדעתה אלא אביה מנולן. אביי אמר שלא יהא חוטא נשכר. רבא אמר (ק"ו) הוא מה מפתח שלא עבר אלא ע"ד אביה בין היא בין אביה יכולין לעכב אונס שעבר על דעתה וע"ד אביה לא יכנס. תביא אצ"פ שאמרו האונס נותן מיד לכשלא יוצאה. פי' כגון שנתרצו שניהן בנידושין אין לה עליו כלום. מת יצא כסף קנסה בכתובתה. ר' יוסי ברבי יהודה אומר יש לה כתובה מנה וק"י"ל כת"ק והמפתח אם רצה להוציא מוציא מ"ט אמר רב אשי א"ק מהר ימהרנה לו מדעתו פירוש ומאי דתנן אם רצה להוציא יוציא ממפרש אם רצה שלא יכנס לא יכנס כדפרישטא לכשיוציא דרישא:

אי הכי מפותה נמי. יש לה עבר פיקוק רגלים כמו אנוסה ואמאי קאמר אין דומה נבעלת באונס לנבעלת ברצון ואמר מורי הרב דודי ז"ל י"ד דאממתי' לא ה"מ למיפרך אמאי אונס חייב כיון סופה להצטער בכך תחת בעלה דהא אפילו נבעלה מאתה נמי להצטער ולא תרויח כלום י"קנת נראה דאממתי' פריך אמאי מפותה פטור]:

קדע שיראין שלי והפטור. ואע"ג דלא אמרה על מנת לפטור איכא למימר דמתמת הגאמ' בעילה מחלה לגמרי:

י"ל בשיוציא אשתו היא. אפי' פיתה לשם אישות מ"מ פריך אשמו היא כיון דאינה ריככה גטן: **בושת ופגם** נותן מיד. אע"ג דאיתקש לקנס היינו לענין שיתנו זה למי זה יתן אבל יש מקומות שפטור מקנס לגמרי וחייב בצושת ופגם: **אין לי אלא אביה היא עצמה מנין בו'.** (ט) תימה לר"י צמאי מייירי אי צקטנה או נבערה היאך היא יכולה למאן כיון שהאז רוצה והוא יכול לקדשה בעל כרחיה למי שירצה וה"ה לזה ואי צטאין לה אז או שצורה אחר כך מנה כריך קלה תפיק ליה שיכולה לעכב שלא יהא חוטא נשכר כדקאמר אביי צמאון וכן אביה אמאי כריך קרה לאביי ואומר ר"י דנהי שאינה יכולה לעכב על אביה שלא יקדשהו לו מ"מ מועיל מיואנה לענין שישלם וכן צמאון אביה והא דמניא הנס המפתח לכשלא יכנס כריך לפרש לכשלא יכנס מדעתה ומיהו קשה דהכא דרשינן מאס מאן ימאן מ"מ שהיא יכולה לעכב וצפרק נערה (לקמן מד:) דרשינן מינה לרבות ימומה לקנס וי"ל דליכתוב או מאן מאן או ימאן ימאן מאי מאן ימאן ש"מ תרמי וצב"ג אמרינן צמאון (צ"ק דף סה. וס) גבי אס המנא תמנא וצמאון (שס דף פה.) גבי ורפא ירפא ועוד נראה דלאו מיתורא דקרא דרש לה התם דאס כן מאי פריך מינה לרבי יוסי צ"י חנינא דפטרי מוציא שם רע על היתומה דשאני מפתח דרבי קרא אלא כן הוא עיקר כמו שפירש צקונטרס לקמן דלאו מריבוי דרש אלא ה"פ לרבות ימומה לקנס דדוקא בצוגרת או ציתומה י" קנס צעיקוב שלהן אצל כל זמן שלא בצורה תלוי בצא והשתא דייק התם שפיר דשמעינן דסבר האי תנא שיש קנס ציתומה ולא ממעטינן ליה מדכתיב לאבי הנערה אע"ג דליכא ריבוי ליתומה כדפירשתי דאיכא לאוקמי קרא לצוגרת:

שסופה להצטער בו'. ואי חיצוט על גבי קרקע הוא וכי סופה ליחצט על גבי קרקע תחת בעלה: שלי. בתמיה: **דאנוה הוא.** דהא כל שצמ נעורים יליפין לקמן (דף מו:) לאביה והיאך היא יכולה למחול: **ריבדא דכוסילתא.** פונטויר"א דפלמוז"ה צלע"ז: **ריבדא.** ניקור: **כוסילתא.** כלי אומן מקח. ואית דגרסי כי תרפמא דסיכורי והיא היא: **אמרה לי אס.** (ה) אומנתו היתה: **צמ רב חסדא.** אשתו של רבא: **צמ אבא סורא.** דציתוהו דרצ פפא: **נחמא אקושא צחינני.** כלחם קשה שגורר את החיך: **אשמו היא.** וכי אשתו היא כצר דקאמר לכשיוציא: **לשלא יכנס.** שתמאן היא או אביה או המפתח עצמו: **יכולין לעכב.** שלא יכניסנה: **סהיה.** משמע היא מהוה את עצמה לו: **מזי מעכב.** שאס רצה אינו כונס כדאמרינן לקמן ימהרנה לו מדעתו: **אביה נמי לא מזי מעכב.** אי לאו שלא יהא חוטא נשכר: **אע"פ שאמרו אונס נותן מיד כשיוציאה אין לה עליו כלום.** ולא אמרינן אין קנסה תחת כתובתה שהרי לאביה נותן מיד אלא כסף קנסה הוא כתובתה וכן אס מת יצא כסף קנסה צמאון: **מי מזי מפיק לה.** לא יוכל לשלמה כתיב: **כשאלא היא.** אס יתה מאליה ותצעה הימנו גט: **טעמא מאי שקינו רבנן כחובה.** לשאר נשים: **מיגמר גמרי מהדרי.** אונס ממפתח לשקלים ומפתח מאונס לחמשים: **להא**

אביה מגלן אמר אביי (ט) שלא יהא חוטא נשכר רבא אמר ק"ו ומה מפתח שלא עבר אלא על דעת אביה בלבר בין היא ובין אביה יכולין לעכב אונס שעבר על דעת אביה ועל דעת עצמה לא כל שכן רבא לא אמר כאביי כיון דקא משלם קנס לאו חוטא נשכר הוא אביי לא אמר כרבא מפתח דאיהו מצוי מעכב אביה נמי מצוי מעכב אונס דאיהו לא מצוי מעכב אביה נמי לא מצוי מעכב אונס נותן מיד כשיוציא הוא אין לה עליו כלום כשיוציא מי מצוי מפיק לה אימא כשתצא היא אין לה עליו כלום י"מ י"צא כסף קנסה בכתובתה רבי יוסי ברבי יהודה אומר יש לה כתובה מנה במאי קמיפלגי רבנן סברי (ט) טעמא מאי תקינו רבנן כתובה כדי שלא תהא קלה בעיניו להוציאה והא לא מצוי מפיק לה ורבי יוסי ברבי יהודה סבר הא נמי מצער לה עד דאמרה היא לא בעינא לך: אונס שותה בעציו: אמר ליה רבא מפרזקיא לרב אשי מכדי מיגמר גמרי מהדרי להא

(א) וקדושין לא: ושי"ט, (ב) קדושין מ"ו. (ג) לעיל י"א. (ד) לקמן מ"ד. (ה) לעיל י"א. לקמן מ"ד. (ו) יבמות פ"ט. (ז) ד"ה ריבדא ור"ה כוסילתא אחר ד"ה גמ' רב, (ח) (דף מ"א, מ"ב) (ט) (דברים כג, ט) (י) ד"ה ריבדא דאממתי' לא ה"מ סי'. מהרש"א, (י) ת"י כ"י, (כ) נבעלה בטובת הנאה כ"ל, מהרש"א,

תורה אור השלם

1. אל כל ראש דרך בניית קמחן ותחזיקי את יפך ותפשקי את רגליך לכל עובר ותרחיבי את תונותיך: יחזקאל טז כה 2. אם מאן ימאן אביה לתתה לו כסף ישקל במוהר הבתולות: שמו"ב כב טז 3. ונתן האיש השבב עמה לאבי הנער חמשים כסף וזו תהיה לאשה תחת אשר ענה לא יובל שלחה כל ימיו: דברים כב כט

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אמרה וכו' אומנתו. י"ב דילתו אמו ומתה ע"י קדושין דף לא ע"ב: (ב) תוס' ד"ה אין לי וכו' תימה. י"ב ע"י פ' האלו מקדש דף מ ע"א ונ"מ ש' המוס' גס:

לעיו רש"י

פונטויר"א דפלמוז"ה פונינטור"א דיפלימאי"ח. דקיה של אימל (להקות דס).

מוסף רש"י

אין לי. דיכול למאן. אלא אביה (קדושין טו.). יצא כסף קנסה בכתובתה. ואין לה כתובה (קמטו ד.) יש לה כתובה מנה. ואע"ג שכבר נתן כסף קנסה לאביה (שסו.). טעמא מאי תקינו רבנן כתובה בו'. דלל כתובת אשה משום שלא תהא קלה בעיניו להוציאה תקטתה. והא לא מצוי מפיק לה. כדכתיב לא יוכל לשלמה (קמטו ד.).